

Asia: VN/25570/2023-OM-54

Lausuntopyyntö työryhmän mietinnöstä; uusi välitysmenettelylaki

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleistä

Pidän lakiehdotusta kannatettavana ja kiitän mahdollisuudesta esittää lausunto asiassa. Lausunnessani lausun lakiehdotuksen 2 §:n ja 24 §:stä.

2. 1 luku Yleiset säännökset

2 § Tiedoksiantojen vastaanottaminen

Kyseisessä pykälässä ehdotetaan säädettäväksi asiakirjojen ja muiden viestien tiedoksiannosta asianosaisille välitysmenettelyssä. Pykälä sääntelee ensin muiden ja sitten sähköisten viestien tiedoksiantoa.

Sähköisten viestien osalta pykälässä säädettäisiin: "Sähköistä viestintää käytettäessä kirjallinen viesti katsotaan vastaanotetuksi, kun se on lähetetty vastaanottajan ilmoittamaan osoitteeseen tai se on saatavilla välitysoikeuden määrittämässä sähköisessä järjestelmässä ja vastaanottaja saa tiedon tästä."

Välitysmenettelyn käyttäjien näkökulmasta ehdotettu säännös voi aiheuttaa käytännön epäselvyyksiä, kun muiden viestien osalta vastaanoton ajankohta määräytyisi vastaanottajalle toimittamisen perusteella, mutta sähköisten viestien osalta niiden lähettämisaikojen mukaan. Kun useimmat viestit lähetetään nykyisin sähköisesti, käytännössä tilanne olisi se, että lähes kaikkien tiedoksiantojen vastaanottoajankohta määräytyisi niiden lähettämisaikojen mukaan.

Lisäksi käytännön epäselvyyttä voisi syntyä siitä, mitä säännöksessä tarkoitetaan "vastaanottajan ilmoittamalla osoitteella". Esimerkiksi liiketoiminnassa osapuolet tyypillisesti ilmoittavat toisille ajan saatossa useita eri yhteystietoja, mutta ne on saatettu tarkoittaa esimerkiksi kaupallisten asioiden

hoitamiseen, eikä esimerkiksi prosessuaalisten tiedonantojen toimittamiseen. Tällöin voi syntyä käytännön ongelmia esimerkiksi siitä, että parti lähettää välitysmenettelyn aloittamisilmoituksen toisen partin sähköpostiosoitteeseen, joka ei ollut lainkaan tarkoitettu tällaisten tiedonantojen vastaanottamiseen. Esimerkiksi suuressa organisaatiossa näin vastaanotettu ilmoitus voi käytännössä jäädä käsittelemättä asianmukaisesti, vaikka ehdotetun pykälän sanamuodon mukaan se olisikin toimitettu aivan oikein.

Pykälä voi johtaa ongelmiin tilanteissa, joissa viesti on pykälän sanamuodon mukaisesti lähetetty (ja katsotaan vastaanotetuksi), mutta se ei ole saapunut perille. Tällainen tilanne voi syntyä esimerkiksi silloin, kun esimerkiksi pitkän kestosopimussuhteen alussa toiselle annettuun sähköpostiosoitteeseen lähetetään vasta pitkän ajan jälkeen esimerkiksi ilmoitus välitysmenettelyn aloittamisesta. Sähköpostiosoite ei välttämättä ole enää tuolloin käytössä.

Välitysmenettelyn käyttäjän näkökulmasta epäselvää on myös, miksi pykälässä olisi tarpeen määrätä välitysoikeuden määäämästä sähköisestä järjestelmästä, kun siinä määrätään kuitenkin erikseen, että välitysoikeus voi määrätä miten tiedoksiantoja toimitetaan.

Vielä, termin "sähköinen osoite" käyttö voi sitoa säännöksen tulkintaa tiettyihin sähköisiin viestintätapoihin, sillä sähköinen yhteystieto ei välttämättä ole "osoite", vaan se voi olla myös esimerkiksi numero tai jokin muu tunniste.

Jotta pykälä olisi käyttäjille ja tulkitsijoilleen yksinkertaisempi, siinä voitaisiin yksinkertaisesti säätää, että kirjalliset tiedoksiannot voidaan toimittaa myös sähköisesti. Muutoin niihin voitaisiin soveltaa pykälän muuta sääntelyä, joka on käytännössä toisinto mallilaista.

3. 2 luku Välityssopimus

-

4. 3 luku Välitysoikeuden kokoonpano

-

5. 4 luku Välitysoikeuden toimivalta

-

6. 5 luku Asian käsittely välitysmenettelyssä

24 § Välitysmenettelyn aloittaminen

Pykäläehdotuksen mukaan välitysmenettely tulisi vireille sinä päivänä, jolloin vastaaja on "saanut" vastapuoleltaan kirjallisen ilmoituksen riidan osoittamisesta välitysoikeuden ratkaistavaksi.

Säännöksen tulkinnassa voisi esiintyä ristiriitoja 2 §:n kanssa, sillä 2 §:n mukaan sähköinen tiedoksianto katsottaisiin vastaanotetuksi jo pelkällä lähettämällä, mutta 24 § edellyttää ilmoituksen "saamista". Vaikka 24 § lienee katsottava tulkinnalla etusijan saavaksi erityissäännöksenä suhteessa 2 §:ään, mahdollinen ristiriita olisi syytä poistaa epäselvyyksien välttämiseksi.

Terminologian osalta olisi hyvä varmistaa, onko ilmaus "saanut" paras mahdollinen, vai pitäisikö sen sijaan käyttää ilmaisua "vastaanottanut". Tällöin säännöksen tulkinta olisi johdonmukaisempaa yhdessä 2 §:n kanssa. Mallilain 3 artiklassa nimittäin käytetään termiä "received" ja vastaavasti 21 artiklassa käytetään termiä "received".

7. 6 luku Välitystuomio

-

8. 7 luku Välitystuomion kumoaminen

-

9. 8 luku Välitystuomion tunnustaminen ja täytäntöönpano

-

10. 9 luku Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

-

11. Pääasialliset vaikutukset (mietinnön luku 4.2)

-

12. Muut huomiot

-

Kärki Eero
Kärki Asianajotoimisto Oy - Asianajaja